

הקדמה

חוברת זו יוצאת לאור לקראת שנת השמיטה תשפ"ב הבאה עלינו לטובה. בעזרת ה', נזכה ונראה חקלאים יקרים רבים השומרים את השמיטה כהלכתה בשדותיהם, ואנשים רבים אחרים השומרים על השמיטה בגינות הנוי ובעציצים שבבתיהם.

החוברת 'גינוני שביעית' נדפסה לראשונה לקראת שנת השמיטה תשס"ח עבור רשויות מקומיות, כחוברת הדרכה הלכתית לעבודות הגינון העירוניות בגינות, במדשאות ובפארקים הציבוריים.

ברוך ה', החוברת התקבלה בקרב רשויות ציבוריות רבות, והביאה תועלת רבה. ברגשות גיל נוכחנו לראות שתודעת שמירת השמיטה מעמיקה בקרב עם ישראל בארץ הקודש.

מאז ועד היום קיבלנו פניות רבות מאנשים יקרים שבבעלותם גינה פרטית, או שמגדלים ירקות וצמחי נוי בביתם בעציצים ובאדניות, בבקשת הדרכה הלכתית ומעשית ליישום הלכות השמיטה במרחב הפרטי.

ואכן, לקראת שנת השמיטה תשע"ה נערך תוכן החוברת מחדש על ידי הרה"ג רבי שאול רייכנברג שליט"א, מחבר הספר 'משפטי ארץ - שביעית', תוך מיקוד תשומת הלב לשאלות האנשים הפרטיים, החפצים לקיים את מצוות השביעית בשלמות ובהידור.

לקראת שנת השמיטה תשפ"ב הבעל"ט, שמחים אנו להניח לפני הציבור היקר מהדורה חדשה ומהודרת, אשר הוספנו בה יריעה נרחבת בנוגע לטיפול בעציצים ובאדניות בבית ובחצר.

החוברת מכילה גם מידע מקצועי ושימושי לגבי ההיערכות המומלצת לקראת השמיטה, וכן לגבי עבודות שונות בשנת השמיטה.

תקוותנו שבזכות שמירת השמיטה בכל פרטיה ודקדוקיה נזכה לברכת התורה "וצוית את ברכתי לכם וגו'" (ויקרא כה, כא), ונזכה בקרוב לגאולת ציון וירושלים כמאמר חז"ל: "במוצאי שביעית בן דוד בא" (מגילה יז, ב וסנהדרין צז, א).

פאזארכה

פרק ראשון: 4 הכנת גינת הנוי לשנת השמיטה

פרק שני: 8 זריעה ושתילה בשנה השישית

פרק שלישי: 11 העבודה בגינה בשמיטה

פרק רביעי: 22 עבודות עפר

פרק חמישי: 24 הטיפול בעציצים

פרק שישי: 29 העברת עציצים ממקום למקום

מהדורה ב' עריכה: הרב יוסף שמחה הבר
יו"ל בסיוע המשרד לשירותי דת
בית המדרש הגבוה להלכה בהתישבות רח' המלמד 1 ירושלים
טל: 02-6488888
המכון לחקר החקלאות ע"פ התורה ת.ד. 155 בנימין
טל: 08-6500050

עריכה הלכתית: הגאון הרב שאול רייכנברג
ביקורת מקצועית: אגר' ישראל גלון - משרד החקלאות
israelgalon@gmail.com
ד"ר משה זקס - המכון לחקר החקלאות
ע"פ התורה
עריכה לשונית: הרב זאב גרינוולד